

МЕДИА МОНИТОРИНГ

03 ФЕВРУАРИ 2025 г.

Член на:

Източник: Епицентър

Заглавие: ЕК с процедура срещу България, че 10 години не въвежда данък смет на принципа "замърсителят плаща"

Линк: <https://epicenter.bg/article/EK-s-protsedura-sreshtu-Balgariya--che-10-godini-ne-vavezhda-danak-smet-na-printsipa--quot-zamarsitelyat-plashta-quot-/375561/2/0>

Текст: В София системата има нужда от оптимизация - 70 % от бокука влиза директно в завода за преработка на отпадъци, а трябва да е значително по-малко. Причината - малка част от хората изхвърлят разделно

Статистиката сочи, че само 30% от българите смятат, че в разделното събиране има смисъл

Европейската комисия започна процедура срещу България, че 10 години не въвежда данък смет на принципа "замърсителят плаща", съобщи БНТ.

В обширен репортаж медията задава въпроса кой е виновен.

В София системата има нужда от оптимизация - 70 % от боклука влиза директно в завода за преработка на отпадъци, а трябва да е значително по-малко. Причината - малка част от хората изхвърлят разделно.

"Аз ги разделям, а те после ги събират заедно!"

Това не е вярно, но често служи като оправдание, за да не събираме разделно отпадъците си. България е от страните, които не печелят от боклука си. Единствената държава в Европа, която прилага архаично изчисление на данък смет. В края на миналата година Европейската комисия дори започна наказателна процедура срещу България, заради поредното отлагане на въвеждането на принципа "замърсителят плаща."

"Крайно време е такса смет да е на базата на реално генерирания боклук, а не на базата на квадратни метри на апартамент, аз съм сам в апартамент и плащам също толкова, колкото и 4 човека, още повече, че когато е на база обем на боклука, всеки ще се стреми колкото се може по-малко да изхвърля, нали?"

Вече 10 години обаче държавата ни не е в състояние да промени начина на изчисление на такса смет в общините и продължава да използва данъчните оценки на имота за формирането ѝ. В София правят крачка към постигането на целта. Започват да проучват реалното количество боклук, който генерират домакинствата и бизнесът. За да е ефективно, очакват съдействие от столичани, които трябва да подадат декларация - от 1 февруари до края на септември.

Надежда Бобчева, зам.- кмет по екология, Столична община:

"Ще търсим информация за броя хора и разбира се, за бизнеса - какъв вид търговска дейност се извършва там, дали е хотел, заведение, училище. Като тази информация трябва да ни послужи да разберем кой е най-справедливият начин и кой е моделът, който София ще избере, за да въведе "замърсителят плаща"."

860 000 е общият брой партии, които трябва да се обработят. Можете да извадите декларациите от сайта на общината в раздел документи. Министерството на електронното управление скоро ще пусне и модул за онлайн попълване и подаване. "Замърсителят плаща" трябва да се въведе в цялата страна догодина. В Бургас мерят контейнерите и смятат, че това ще им е от полза.

Павлин Митев, директор на отдел "Екология", Община Бургас:

"Ясно ни е колко тежи този съд за годината, но не ясно колко човека го ползват. Но въпреки всичко, ние си направихме труда и отделихме съдове, които се ползват от относително един и същ брой, така че да изведем някаква норма на натрупване, което ще бъде със сигурност по-точно от статистически данни."

Илия Коев, дирекция „Екология и опазване на околната среда“, Община Варна:

"Според експерти е много трудно да бъде наложен този модел на различни общини, ако приложим в Община Варна и мерим на килограм, може да се вдигне таксата няколко пъти, но в Аксаково ще се вдигне 10 пъти, затова това е национален проблем, според мен е по-разумно правителството да вземе решение за цялата територия на страната."

Изискването обаче е всяка община сама да изготви новия механизъм, като избере най-подходящия за нея вариант. Във Варна проблемите със сметоизвозването се задълбочиха през последните години, стигна се и до криза с боклука. Така от общината решиха да увеличат такса смет с повече от 50%. Бизнесът обаче ще плаща почти тройно повече от домакинствата.

Ива Стефанова, мениджър в компания за събиране и използване на опаковки:

"Истината е, че в домакинствата се генерира най-голям дял от отпадъците, но структурата на такса смет досега е била такава, че домакинствата плащат по-малкия дял от такса смет, а бизнесът по-големия дял и тази несправедливост трябва да се промени с въвеждането на "замърсителят плаща". На хората ще им се повиши такса смет, но могат да компенсират, като изхвърлят разделно, много е важно."

В Бургас имат 450 места с контейнери за рециклиране, с 30% повече от изискванията. И в София, и в Бургас един остров за разделно събиране се пада на 450 души. Оказва се недостатъчно и рециклирането няма как да мине 20%.

Павлин Митев, директор на отдел "Екология", Община Бургас:

"Имаме надеждата и твърдо ще държим на това при сключването на новия договор. Предстои да сключим нов договор и ще увеличим с още 30% кофите за разделно събиране, за да е максимално удобно за хората да събират разделно."

Реално не е задължително, а само препоръчително заведенията да имат сключен договор с фирма за рециклиране, така често ставаме свидетели на тази гледка - контейнери за общ отпадък пълни до горе с рециклируеми материали - в случая кашони.

Ако сте търговски обект и изхвърляте малко боклук, можете да използвате контейнерите за разделно събиране на улицата. В листовката на общината изрично е записано хартиените опаковки да не се слагат в общия боклук. Ако хвърляте повече от 1-2 кашона на ден обаче, трябва да сключите договор с фирма. В противен случай, ви заплашва глоба. Гражданите също са задължени да не смесват боклука си. Обаче в София има 90 000 контейнера за смесен битов отпадък и само 3100 места с цветни контейнери.

Столичната община работи с три фирми за оползотворяване на рециклируеми материали. През лятото Общинският съвет гласува нови критерии за цветните контейнери, както и увеличаване на обхвата им. И трите фирми обжалват решението.

Надежда Бобчева, зам.- кмет по екология, СО:

"Следващият месец делото ще бъде гледано по същество. Защо обжалват - не знам, може би защото това, което искаме от тях, предполага допълнителни инвестиции, които те не желаят да направят, може би от бизнес гледна точка това е оправдано, но за обществения интерес това е недопустимо."

От една от компаниите, с които общината работи обясниха, че въпреки желанието им, те не са били включени в работната група, която изготвя новите изисквания за броя на кофите и за техния дизайн.

Ива Стефанова, мениджър в компания за събиране и използване на опаковки:

"Това ни беше важно, защото реално се изисква от нас много рязко увеличаване на капацитета, което не е съобразено с възможностите, ние постоянно съдействаме, поставяме много точки, но инфраструктурата в София няма да издържи на много рязко увеличаване на кофите за разделно събиране, защото те вземат паркоместа."

Надежда Бобчева, зам.- кмет по екология, СО:

"Грубо 400 000 тона, които се извозват към завода за отпадъци, близо половината са рециклируеми отпадъци. 200 000 тона отпадъци, които подлежат на рециклиране. За същата години организациите ни казаха, че са събрали малко над 26 000 тона, нали разбирате за какъв дисбаланс говорим, ние наистина искаме по-добра система, повече контейнери и по-ефективно да се работи. И според нас тези организации за оползотворяване на опаковки, тяхната дейност не отговаря на обществения интерес."

На поточната линия е пълно с рециклируеми материали, голяма част от тях са толкова мръсни, че не могат да се използват.

Николай Савов, директор на Столично предприятие за третиране на отпадъци:

"10 тона на ден отделяме хартия, от това което подлежи на рециклиране и фирмите отказват да я вземат сами разбирате, че мокра хартия не подлежи на рециклиране. Пластмасовите шишета изпадаха преди да стигнат дори до лентите за сепариране, ние успяхме един от оптичните сепаратори да го променим и в момента отделяме между 6-9 тона на ден само пет бутилки, които са с много висока цена и за тях има интерес огромен."

70% от целия боклук на София отива в Столичното предприятие за отпадъци край село Яна. То обаче няма предназначението да рециклира. Основната му задача

е да произвежда гориво от отпадъци, което се използва от цементовите заводи и ТЕЦ-овете. В момента заводът има сключени 8 договора с 4 фирми. Миналата година е оползотворено рекордно количество РДФ гориво близо 90 000 тона.

Николай Савов, директор на Столично предприятие за третиране на отпадъци:
"Самият завод е конструиран технологично да произвежда РДФ гориво, а не да отделя рециклируеми материали, всъщност философията е София да си отделя рециклируемите материали, те изобщо да не стигат до тук, а ако в смесения отпадък случайно е попаднало нещо да го отделим, а с това което не подлежи на рециклиране да бъде раздробено и от него да бъде направен РДФ."

Каквото остане се депонира. От завода бяха много притеснени заради бързото запълване на клетките в депото. В момента темпото е спаднало значително и там се заравят около 30 % от цялото количество. Този процент ще спада още, ако се контролира какво се изхвърля в общия боклук.

Надежда Бобчева, зам.- кмет по екология, СО:
"Клетките се запълват с бързи темпове, колкото по -малко е депонирането, толкова по -добре , нашата цел е то да е 10 %."

Последната 4-та клетка в депото за отпадъци беше открита миналата година, чакълът все още се вижда. Това означава, че за година и един месец са запълнени не повече от 30%.

73 000 тона и половина по-малко са отишли на депо през 2024 година в сравнение с 2023 година. За да се подобри ситуацията, трябва повече зелени острови с индивидуални контейнери за разделно събиране в кварталите. Сега те са 35, а само тази година ще бъдат поставени нови 58. Увеличаването на контейнерите за биоразградими отпадъци и производството на компост също е част от решението на проблема. Строителните материали и използваните гуми също могат да бъдат повторно използвани и влагани в строителството. Отпадъците са ценен ресурс. Не само родителите, но и децата трябва да го разберат.

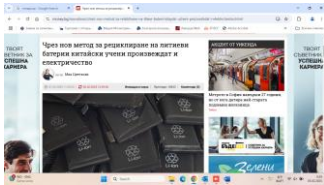
Ива Стефанова, мениджър в компания за събиране и използване на опаковки:
"Много от децата имат познания по тази тема и в семейството си разделят и то си личи, те са ангажирани, задават въпроси, провокират ни. Много е важно, защото най-големият генератор на отпадъци е семейство, което има деца. Показваме им, процеса на сортиране, за да видят, че това че те са се разходили до контейнера не е най-голямото усилие. После продължава със сортиране, после се балира, това са много улици и средства, които се влагат в това да можем да рециклираме повече отпадъци."

Статистиката сочи, че само 30% от българите смятат, че в разделното събиране има смисъл. Съотношението в процентите обаче трябва да е точно обратното, защото до 2030 година Европейският съюз се очаква да рециклира 70% от битовия си отпадък.

Източник: [Money.bg](https://money.bg)

Заглавие: Чрез нов метод за рециклиране на литиеви батерии китайски учени произвеждат и електричество

Линк: <https://money.bg/inovations/chrez-nov-metod-za-retsiklirane-na-litievi-baterii-kitayski-ucheni-proizvezhdad-i-elektrichestvo.html>

Текст: Китайски учени химици са разработили нов метод за рециклиране на литиеви батерии, който не само позволява изгодно извличане на почти целия литий от използваните батерии, но и утилизира промишлените емисии на азотен диоксид и произвежда електричество. Технологията е описана в статия в научното списание Nature Sustainability.

"Разработихме електрохимичен подход, който позволява едновременно да се получава свръхчист литиев нитрат от отработени батерии, да се утилизира азотен диоксид от промишлени емисии и произвежда електричество. При този метод на рециклиране на батерии не се образуват отпадъци и не се изисква използването на гигантски количества химикали или разход на енергия", пишат изследователите.

Този подход за рециклиране на литиеви батерии е разработен от екип от китайски химици под ръководството на Чен Вей, професор от Китайския университет за наука и технологии (Хефей).

Той има за цел да реши един от основните проблеми, който възпрепятства промишленото рециклиране на литиеви батерии - нерентабилността на процеса за предприятията, тъй като извличането на литий от батериите изисква много енергия и скъпи и опасни за околната среда химикали.

Учените са установили, че този проблем може да бъде заобиколен, като литиевите йони, намиращи се в катодите на отработените батерии, бъдат принудени да взаимодействат с молекули азотен диоксид (NO₂). Този газ се съдържа в големи количества в отработените газове от промишлеността и може да бъде извлечен от тези емисии с помощта на сравнително прости и евтини въглеродни мембрани и електролит на основата на диметилформамид.

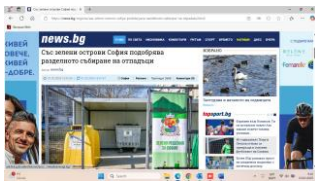
Проведените от китайските учени опити с образци от използвани батерии показват, че чрез техният нов метод може да се извлече около 97% от лития, съдържащ се в катодите на батериите, и да произведе около 66 вата електроенергия за всеки килограм рециклирани батерии.

Изследователите се надяват, че в бъдеще новият метод значително ще повиши привлекателността на рециклирането на литиеви батерии, десетки хиляди тонове от които се озовават на сметищата всяка година.

Източник: [News.bg](https://news.bg)

Заглавие: Със зелени острови София подобрява разделното събиране на отпадъци

Линк: <https://news.bg/regions/sas-zeleni-ostrovi-sofiya-podobryava-razdelnoto-sabirane-na-otpadatsi.html>

Текст: Столична община ще изгради 58 нови зелени острова в районите Овча купел, Илинден и Надежда през 2025 г., като част от усилията за подобряване на разделното събиране на отпадъци. На 1 февруари в Овча купел бяха въведени в експлоатация девет нови зелени острова, които ще обслужват домакинствата в Микрорайон 6. По време на откриването общината раздаде 500 съда и биоразградими торбички за разделно събиране на хранителни отпадъци на домакинствата, които ще ползват новото оборудване, съобщи пресцентъра на общината.

Зелените острови са заградени пространства с регулиран достъп, където са разположени контейнери за различни видове отпадъци - пластмаса, стъкло, хартия, хранителни отпадъци и смесени битови отпадъци. Тези острови се изграждат приоритетно в квартали с високоетажно строителство, за да улеснят жителите в разделното изхвърляне на боклука. Целта е да се увеличи делът на рециклираните отпадъци, да се ограничи замърсяването и претоварването на контейнерите, да се намали количеството депонирани отпадъци и да се въведе по-справедливо таксуване според принципа "замърсителят плаща".

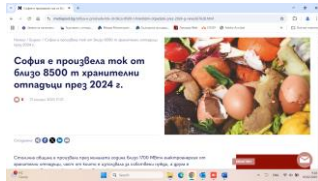
През 2024 г. София отбеляза значителен напредък в управлението на отпадъците. В инсталацията в Хан Богров са преработени 8 413 тона хранителни отпадъци, което е с 17% повече спрямо 2023 г. Събрани са 19 тона опасни отпадъци от домакинствата, което е двойно повече от средното за последните пет години. Приходите от рециклируеми материали са достигнали 1,464 млн. лв., с близо 1 млн. лв. повече спрямо 2023 г.

През 2024 г. Общинският съвет одобри повишени изисквания към организациите за оползотворяване на отпадъци, с което София стана пионер в националната реформа на управлението на опаковъчните отпадъци. С разширяването на мрежата от зелени острови и подобрените условия за рециклиране, Столична община се стреми да превърне града в по-чисто и екологично отговорно място за живеене.

Източник: [Mediapool.bg](https://mediapool.bg)

Заглавие: София е произвела ток от близо 8500 т хранителни отпадъци през 2024 г.

Линк: <https://www.mediapool.bg/sofiya-e-proizvela-tok-ot-blizo-8500-t-hranitelni-otpadatsi-prez-2024-g-news367628.html>

Текст: Столична община е произвела през миналата година близо 1700 МВтч електроенергия от хранителни отпадъци, част от които е използвала за собствени нужди, а друга е продала, съобщиха от кметството в петък.

През 2024 г. са обработени 8413 тона хранителни отпадъци в инсталацията на Столичното предприятие за третиране на отпадъци в Хан Богров. Това е с близо 17% повече спрямо предходната година, когато са обработени 7198 тона. Това е и най-голямото количество, преработено през последните четири години, допълват от общината.

Тя посочи, че през настоящата година започва кампанията "Отпадъци за едни = ресурси за други", с която ще бъдат мотивирани търговските обекти в София да събират разделно отпадъците от непродадени храни с изтекъл срок на годност като им се осигурява безплатен транспорт за извозването им.

Всички търговски обекти са задължени да осигурят разделно събиране и транспортиране на хранителните отпадъци, а глобите за бизнеса за смесване на отпадъци са от 3000 до 10 000 лв., и по-високи - при повторно нарушение.

Услугата по транспортиране и обработка на разделно събрания хранителен отпадък, която от Общината предлагат, е напълно безплатна за бизнеса във всички 24 района на територията на столицата и може да се заяви на тел: 0885325128.

Обектите се обслужват по предварително изготвен график, след получаване на специализиран контейнер за хранителни отпадъци. Събраните отпадъци се транспортират от Столичното предприятие за третиране на отпадъци до инсталация в Хан Богров и се преработват в газ, с който се произвежда електроенергия, пише още в съобщението.

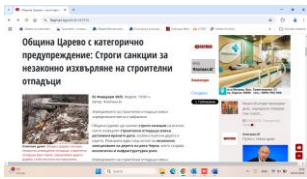
Столичната община предвижда 3,5 млн. лв. за изграждане на площадки за разделно събиране на отпадъци от домакинствата през 2025 г., е записано в публикуваната за обществено обсъждане план-сметка за почистването на София. Средствата за осигуряването на дейностите по чистотата и поддръжката на обществените територии за 2025 г. са 302 192 935 лв., или 6% повече от бюджета, с който общината разполагаше през 2024 година.

Източник: [Флафман](#)

Заглавие: Община Царево с категорично предупреждение: Строги санкции за незаконно изхвърляне на строителни отпадъци

Линк: <https://www.flagman.bg/article/341916>

Текст: Изхвърлянето на строителни отпадъци извън определените места е забранено

Община Царево ще наложи строги санкции на всички, които изхвърлят строителни отпадъци извън регламентираните депа, особено в речни дерета и корита. Реакцията идва след сигнал за незаконно замърсяване на дерето на река Черна, което създава екологичен и инфраструктурен риск.

Изхвърлянето на строителни отпадъци извън определените места е забранено, а нарушителите ще бъдат подложени на проверки и санкции. От администрацията подчертават, че замърсяването на речните дерета е изключително опасно, тъй като може да доведе до наводнения и замърсяване на водните ресурси.

Община Царево призовава жителите, туристите и собствениците на тежка техника да бъдат отговорни. Въпреки че общината има правомощия да санкционира и почиства, грижата за правилното изхвърляне на отпадъците е задължение на всеки гражданин и фирма.

„Подобно неадекватно поведение няма да бъде толерирано – то е опасно и изисква обществен ресурс, за да бъдат отстранени последствията от него“, подчертават от администрацията.

Община Царево ще засили контрола и ще налага сериозни глоби на нарушителите.